

— Васильку, бери Настю та веді до вуйка; отуди, стежкою попід ліс, ти знаєш. Але тримай за руку легко, не сіпай, вона маленька; та й не неси, бо ти ще не годен.

Сіла, дуже боліло, і лягла.

— Ніби я знаю, куда вночі її провадити? Ви вмирайте, а ми будемо коло вас, аж рано підемо.

— Видиш, Насте, куля брінькнула та й убила маму, а ти винна: чого ти ревіла, як той жовнір хотів маму обіймити? Це тобі що вадило? Утікали-м, а куля свиснула... А тепер вже не будеш мати маму, підеш служити...

— Вже не говорять, вже таки вмерли. Я би тебе міг добре набити тепер, але ти вже сирота. Але що така дівка варта? Як умерла коло нас Іваниха, то її дівки все голосили: мамко, мамко, де вас шукати, відки вас візирати... А ти не вмієш, а я хлопець, і мені не пасує голосити...

— Видиш, як восько пускає світло з тамтого боку, як воду з сита, бликне — та й зараз видить, де жовнір, та бахне кулев у него, а він зараз лягає, так як мама. Лягай борзо коло маму, бо зараз кулі будуть летіти. А чуй, як брінькають...

— А диви, як за Ністром жовніри кулями такими вогневими підкидають, шпуриють, але високо, високо, а куля горить, горить, а потім гасне. Граються ними, о, як їх бога то!..

— Аді, гармата, гу-гу-гу, але вона в люди не стріляє, лиш у церкви, або в хати, або в школу.

— Ти гармати аби-с не бояси. Куля в неї така, як я, завелика, а колеса як млинські. Але ти нічо не знаєш, ти ще лиш ходити ледви знаєш, то я вмію брикати, як кінь...

— Ховайси за маму, о, знов пускає світло, але біле, біле, як рантук, зараз на нас наверне, аді, які ми білі, а вже кулі знов свищуть. Овва, як мене куля трафить, то я ляжу коло мами та й умру, а ти сама не трафиш до вуйка. Ліпше най тебе куля вб'є, бо я трафлю сам і дам знати, та вас обоє вуйко поховає.

— Вже плачеш, ніби то від кулі болить? Лиш дзенькне та вівертить діру в грудях, а душа тов дучков утече — та й по вас. То не так як дома, що слабуєш, що горівков натирають...

— Їсти хочу, богу декувати! Я що тобі дам їсти, як нема мами. Най мама дають! Кажи мамі, ану, кажи. А що, говорять мама? Бери, бери за руку, а рука впаде, а що, не казав? Дурна дівка, душа з мами пішла, а то вона, душа, і говорить, і дає хліба, і б'є...

— Насте, бігме, буду бити, що я тобі дам їсти? Ти дивиси на войну, яка вона файна, а рано аж підемо до вуйка та будемо їсти борщ... Або чекай, відий, мама мають хліб у пазусі... Цить, є хліб у мами у пазусі, на, їж, це-то пажерлива дівка...

— Знов пускає рантук, який же біленький, як сніг. Йде на нас, о! Насте, а тобі що? Го-го, цілий рот кєрєавий і руки? Куля тебе застрілила? Ой, сарака Настунька, лягай вже коло мами... що меш робити...

— Е, то не куля тебе вбила, то хліб замочивси в крові в мамині пазусі. А то погана дівка, все їсть, як свиня, о, замазала лице і руки кров'ю... Як я тебе рано буду провадити в село таку закровавлену? Ану чекай, я буду йти попри потік з тобов та обмию тебе в такі студені воді, то 'меш ревіти не своїми голосами, а я ще й наб'ю.

— Вже си наїла, то лягай' коло мами, а я коло тебе, ти всередині, вовк тебе не з'їсть, спи, а я буду ще дивитиси на войну, та й грійси коло мене...

— А може, куля вже і дедю убила на війні, а може, ще до ранку і мене вб'є, і Настю, та й би не було нікого, нікого.

Заснув. До білого дня біле світляне покривало дрижало над ними і заєдно тікало за Дністер.